

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1897.

Treść: **Nr** 129. Rozporządzenie, dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarstwa.

129.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i handlu z dnia 1. czerwca 1897,

dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarstwa.

Na zasadzie §. 99 ustawy o Organizacji sądów (ustawa z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217), rozporządza się w skutek Najwyższego postanowienia z dnia 29. maja 1897 w przedmiocie wykonania §§. 20 i 21 rzeczonyj ustawy:

Mianowanie.

§. 1.

Fachowych sędziów obywatelskich ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarstwa dla samoistnych sądów handlowych i dla senatów handlowych w sądach obwodowych i krajowych, które wykonywają sądownictwo w sprawach handlowych lub morskich w pierwszej lub drugiej instancji, mianuje Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu.

Mianuje się na zasadzie wniosku opiniującego izby handlowo-przemysłowej okręgu na okres trzechletni; zamianowanie ponowne nie jest wzbronione (§. 20 ustawy o organizacji sądów).

Fachowi sędziowie obywatelscy występujący z powodu upływu okresu ich urzędowania, pozostawać mają w urzędzie aż do nowego obsadzenia ich miejsca.

§. 2.

Ilość fachowych sędziów obywatelskich, którzy mają być ustanowieni przy poszczególnych trybunałach pierwszej instancji, wykonywających sądownictwo w sprawach handlowych lub morskich oznacza Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu podług czasowej potrzeby.

Czy i ilu z fachowych sędziów obywatelskich trybunału ma należeć do grona znawców żeglarstwa, oznaczać ma trybunał podług rzeczywistej potrzeby.

Czwartą część fachowych sędziów polubownych, ustanowić się mających dla każdego trybunału, mianować należy z grona osób pełniących służbę w przedsiębiorstwach handlowych lub żeglarskich (§. 7). Gdyby przy obliczaniu czwartej części wypadł ułamek, przyjęć go należy za całość.

Wniosek opiniujący izb handlowo-przemysłowych.

§. 3.

Gdy ma być obsadzone miejsce fachowego sędziego obywatelskiego, prezydent trybunału winien wezwać izbę handlowo-przemysłową, w której okręgu trybunał leży, żeby uczyniła wniosek. Jeżeli jest więcej miejsc opróżnionych, podać należy w wezwaniu ilość miejsc, które mają być obsadzone, gdzie zaś w wymiarze sprawiedliwości współdziałają fachowi sędziowie obywatelscy jednego i drugiego rodzaju, wyrazić należy, czy i w jakim stosunku osoby stanu handlowego lub osoby z grona znawców żeglarstwa mają być proponowane. Oznajmić także należy, czy i w jakim stosunku uwzględnione

być mają we wniosku osoby pełniące służbę w przedsiębiorstwach handlowych lub żeglarskich.

§. 4.

Izba handlowo-przemysłowa czyni wniosek na podstawie wspólnej uchwały sekcji handlowej i przemysłowej.

Na każde miejsce proponować należy trzy osoby. We wnioskach dotyczących kilku miejsc, ilość proponowanych powinna najmniej o połowę przewyższać ilość miejsc, które mają być obsadzone; ułamek liczyć należy w takich razach za całość.

§. 5.

We wniosku wolno umieszczać tylko takie osoby, które są obywatelami austriackimi, skończyły trzydziesty rok życia, przez zawód swój rozporządzają dokładnymi wiadomościami w zakresie przemysłu handlowego lub żeglarskiego, tudzież znają dokładnie ustawy i zwyczaje w tym zawodzie obowiązujące, mieszkają stale w siedzibie trybunału, w którym mają swój urząd wykonywać lub w pobliżu jego siedziby i są gotowe objąć swój urząd.

Osoby, z ustawy lub z rozporządzenia sądu ograniczone w używaniu swoich praw obywatelskich albo w rozrządzaniu swoim majątkiem, tudzież osoby, zostające z urzędnikami sędziowskimi trybunału w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa, który według ustawy stałby na przeszkodzie mianowaniu ich sędziami przy tym trybunale (§. 17, ustęp 1 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81), wyłączone są od umieszczania we wniosku.

§. 6.

Z grona samoistnych przedsiębiorców handlowych proponować należy zwyczajnie tylko kupców lub spółników spółki handlowej osobiście odpowiedzialnych, których firma jednoosobowa lub spółkowa zapisana jest w rejestrze handlowym. Gdyby takich nie było, można umieścić we wniosku także innych kupców.

Na miejsca obsadzić się mające znawcami żeglarstwa, proponować należy głównie pośredników okrętowych (*sensali patentati in noleggi*), kapitanów okrętowych nieczynnych i właścicieli okrętów.

§. 7.

We wnioskach na sędziów obywatelskich z grona ofycjalistów przedsiębiorstw handlowych lub żeglarskich uwzględniać należy te osoby, które przez wieloletnią czynność na stanowisku kierowniczem (prokurystów, dysponentów, dyrektorów, agentów jeneralnych, pełnomocników jeneralnych większego przedsiębiorstwa a w szczególności spółki

akcyjnej itp.) nabyły dokładnej znajomości obrotu interesów, tudzież ustaw i zwyczajów w tym obrocie obowiązujących. Jeżeli niema osób, któreby czyniły zadość tym wymaganiom, proponować należy przemysłowców handlowych samoistnych a na miejsca, które obsadzone być mają znawcami żeglarstwa, osoby z grup zawodowych w §. 6, ustęp 2 oznaczonych.

§. 8.

Przed uczynieniem wniosku, izba handlowo-przemysłowa winna zapytać osoby, które mają być we wniosku umieszczone, czy chcą przyjąć na okres trzechletni urząd fachowego sędziego obywatelskiego; zarazem wezwać je należy do oświadczenia, czy o ile im wiadomo, nie istnieje między nimi a urzędnikami sędziowskimi trybunału stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, któryby stosownie do §. 5, ustęp 2 wyłączał ich mianowanie.

Oświadczenia osób proponowanych należy dołączyć do wniosku.

§. 9.

Izba handlowo-przemysłowa posłać ma swój wniosek do trybunału, w którym fachowy sędzia obywatelski będzie sprawował swój urząd, następnie wniosek razem z opinią trybunału przekłada się za pośrednictwem sądu krajowego wyższego Ministerstwu sprawiedliwości.

Trybunał pierwszej instancji wydać ma swoją opinię w senacie utworzonym według §. 36 ustawy o organizacyi sądów.

Przysięga fachowych sędziów obywatelskich.

§. 10.

Przysięgę, którą fachowi sędziowie obywatelscy mają złożyć przed objęciem swego urzędu (§. 21, ustęp 1 ustawy o organizacyi sądów), odebrać należy według formuły podanej w rozporządzeniu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. stycznia 1885. l. 25423. Fachowi sędziowie obywatelscy ślubować mają w swojej przysiędze także niezłomne zachowywanie ustaw zasadniczych państwa.

Trzechletni okres urzędowania liczyć się ma od dnia złożenia przysięgi (powołania się na przysięgę już wykonaną).

Tytuł fachowych sędziów obywatelskich w sądach handlowych w Wiedniu, Pradze i Tryeście.

§. 11.

Przyznane asesorum sądów handlowych w Wiedniu, Pradze i Tryeście prawo używania tytułu radycy

cesarskiego, dopóki ten urząd sprawują, przechodzi na fachowych sędziów obywatelskich, pełniących obowiązki przy tych sądach handlowych.

Urlop.

§. 12.

Do próśb o urlop i do udzielania urlopu fachowym sędziom obywatelskim, stosują się przepisy §§. 69 aż do 72 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81 i odnośne postanowienia instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi w ten sposób, że:

1. trwanie urlopu nie podlega pod względem czasu takim ograniczeniom jak urlopy urzędników sędziowskich, i

2. do udzielania urlopu bez względu na czas trwania onegoż, upoważniony jest prezydent trybunału pierwszej instancyi.

Koszta podróży i dyety.

§. 13.

Do kosztów podróży i dyet mają prawo fachowi sędziowie obywatelscy tylko co do tych czynności urzędowych, które senat wykonywa poza domem sądowym a to w taki sam sposób, jak sędziowie trybunału.

Koszta podróży i dyety fachowych sędziów obywatelskich wyznaczać należy w wymiarze VII. klasy stopnia służbowego.

Utrata urzędu.

§. 14.

Fachowi sędziowie obywatelscy nie mogą być w ciągu okresu swego urzędowania ani uwolnieni czasowo od swego urzędu, ani z tego trybunału, do którego są mianowani, nie mogą być przeniesieni do innego. Oddalenie ich od urzędu może nastąpić tylko w myśl postanowień ustawy o organizacji sądów (§. 21, ustęp 2 ustawy o organizacji sądów). Czy i w jakich przypadkach przed oddaleniem od urzędu może nastąpić zawieszenie, stanowią o tem §§. 29 aż do 31 ustawy z dnia 21. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 46.

Zaniechanie przemysłu handlowego, wykreślenie firmy, wystąpienie z przedsiębiorstwa han-

dlowego lub żeglarskiego, w którym sędzia obywatelski pełnił służbę w czasie swego mianowania, tudzież jakiegokolwiek inne, podczas okresu urzędowania zdarzające się zmiany, któreby zarazem nie nastęrczały ustawowego powodu do oddalenia od urzędu, nie pociągają za sobą utraty urzędu. Utrata obywatelstwa austriackiego sprowadza utratę urzędu.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

§. 15.

Asesorowie ze stanu handlowego, ustanowieni przy sądach handlowych i senatach handlowych trybunałów pierwszej instancyi przestają sprawować obowiązki swoje z dniem 1. stycznia 1898. Aż do tego czasu stosują się do tych asesorów istniejące przepisy a w szczególności rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości i handlu z dnia 2. grudnia 1864, Dz. u. p. Nr. 89.

§. 16.

Przy załatwianiu wiszących procesów w sprawach handlowych i morskich, które na mocy postanowienia ustawowego mają być prowadzone i rozstrzygnięte według przepisów procesowych dotychczas obowiązujących, uczestniczyć mają od dnia 1. stycznia 1898 zamiast sędziowskiego urzędnika trybunału nowo mianowani fachowi sędziowie obywatelscy ze stanu handlowego lub z grona znawców żeglarstwa jako uprawnieni do głosowania członkowie senatu.

§. 17.

Prezydenci sądów handlowych, tudzież obwodowych i krajowych, wykonywających sądownictwo w sprawach handlowych i morskich w pierwszej lub drugiej instancyi, winni na początku lipca 1897 wezwać izby handlowe i przemysłowe, ażeby poczyniły wnioski na wszystkich fachowych sędziów obywatelskich, którzy przy trybunale według postanowień niniejszego rozporządzenia mają być ustanowieni. Wnioski izb handlowo-przemysłowych powinny być nadesłane trybunałowi najpóźniej aż do początku października 1897. Wnioski trybunału (§. 9) przełożyć należy Ministerstwu sprawiedliwości najpóźniej aż do 15. listopada 1897.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

